

СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ АСПЕКТИ НА БЕДНОСТТА

Богдан Богданов*

Хората са по-склонни да грешат в изводите си отколкото в наблюденията.

Макиавели (1469-1527)

РЕЗЮМЕ В статията е направен опит да се даде отговор на често задавани въпроси, свързани с бедността и възможностите за нейното редуциране. Разглеждат се и принципни въпроси за системите за социална защита, които отдавна са поставени на дневен ред в условията на динамично развиващата се пазарна икономика в глобален мащаб.

Въведение: изследванията на бедността в България

Според дефиниция на Европейския съюз още от 1984 г. за бедни хора, семейства или групи хора са определени тези, чиито материални, културни или социални ресурси са ограничени по начин, който ги изключва от минимално приемлиния начин на живот на общността, към която принадлежат.

За България цената на икономическата либерализация в началото на 90-те години и последвалия преход към пазарна икономика беше увеличаване на бедността. В по-целенасочен и систематизиран вид изследването на феномена "бедност" в страната започва след промените в края на 1989 г. По принцип този феномен преди промените (в условията на тоталитарното общество) съществуваше както във всяко общество, но обикновено се дефинираше като "население с ниски доходи".

В прехода към пазарна икономика в продължение на 15-16 години бедността придоби нов вид и измерения. Създадени бяха условия за трансформация на обществено-държавна собственост към частна и възникване на нови разпределителни и преразпределителни процеси, което не беше из-

* Д-р, началник на отдел "Домакински бюджети" в Националния статистически институт, София; e-mail: bbogdanov@nsi.bg .